

KUNTAKONSERNIT

VUOSIKATE

4,74 mrd. €

(heikkeni n. 1,17 mrd. €)

LAINAKANTA

35,99 mrd. €

(kasvua n. 1,34 mrd. €)

NETTOINVESTOINNIT

6,24 mrd. €

(kasvua n. 414 milj. €)

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

-2,16 mrd. €

(heikkeni n. 1,74 mrd. €)

ARVIOINTIMENETTELY

Käynnistyneet **neljässä** kunnassa**KUNNAT**

VUOSIKATE

2,1 mrd €

(heikkeni 1,2 mrd €)

TOIMINTAKULUT

kasvua **3,4 %**

LAINAKANTA

16,7 mrd euroa, **3 048 €/** asukaskasvua **3,7%**

Kuntakonsernien toimintakate kääntyi viime vuosista poiketen voimakkaaseen 3,7 prosentin kasvuun ja kasvoi yli 950 milj. euroa lähes 27 mrd. euroon. Verotulot vähenivät 0,5 prosenttia ja valtionosuudet 0,9 prosenttia. Tämän seurauksena konsernien vuosikate aleni edellisestä tilikaudesta 1,17 mrd. euroa eli 906 euroa/asukas. Konsernien vuosikate riitti vielä poistojen ja arvonalennusten kattamiseen ja tilikauden tulos oli vielä positiivinen (0,45 mrd. euroa). Kuntakonsernien taseeseen kertynyt ylijäämä kasvoi 12,55 mrd. euroon.

Vuosikate ei riittänyt kuntakonsernien nettoinvestointien kattamiseen. Vaikka nettoinvestointien kasvu oli varsin maltillista (414 milj. euroa), niin lainakanta kasvoi lähes 36 mrd. euroon (6 558 euroa/asukas). Kasvua oli noin 1,34 mrd. euroa.

Menojen kasvun, verorahoituksen vähenemisen ja investointien kasvun johdosta toiminnan ja investointien rahavirta heikkeni merkittävästi. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 2,6 mrd. euroa negatiivinen.

Vuosikate oli negatiivinen 13 kuntakonsernilla ja tilikauden tulos oli negatiivinen 190 kuntakonsernilla. Tilanne heikkeni selvästi edellisestä tilikaudesta.

Arviointimenettelyn käynnistämisen konsernikriteerit täyttyvät neljän kunnan osalta (Honkajoki, Kyyjärvi, Vehmaa, Rantasalmi). Jämijärvi ja Teuva täyttävät menettelyn käynnistämisen kriteerit, mutta menettely toteutettiin niissä edellisvuonna ja toimenpiteet ovat niissä edelleen käynnissä.

Yhteensä 20 konsernin talous on sellaisessa tilanteessa, että ne lähtökohtaisesti täyttävät kuntarakennelain 56 a §:n tarkoittaman harkinnanvaraisen yhdistymisavustuksen ehdot. Edellä mainittujen kuntien lisäksi tällaisia kuntia ovat Ähtäri, Lapinjärvi, Ulvila, Hyrynsalmi, Keitele, Lemi, Akaa, Reisjärvi, Hartola, Konnevesi, Kotka, Raahe, Kaustinen ja Halsua.

Kuntien (kunnat ja liikelaitokset) toimintakate heikkeni 2,3 %.

Taustalla on toimintakulujen kasvaminen ja verotulojen heikko kehitys. Toimintakulut kasvoivat 3,4 prosenttia eli 1,22 mrd. euroa. Verotulot kasvoivat ainoastaan yli 100 000 asukkaan kuntaryhmissä.

Manner-Suomen kuntien vuosikate heikkeni noin 1,2 mrd. eurolla yhteensä 2,1 mrd. euroon (376 euroa/asukas). Vuosikate ei aivan riittänyt kattamaan poistoja. Kuntien tilikauden tulos oli negatiivinen noin 0,1 mrd. euroa.

Yli 100 000 asukkaan kaupunkien osuus vuosikatteesta on jo lähes 60 %, kun se vielä vuonna 2015 oli noin 50 prosenttia.

Kuntien lainakanta nousi 3,7 %, 16,7 mrd. euroon. Peruskuntien lainakanta kohosi 3 048 euroon/asukas.

Vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa. Muutos vuoteen 2017 on merkittävä, sillä vuonna 2017 vuosikate oli negatiivinen vain 4 kunnassa. Alijäämäisten kuntien lukumäärä nousi 40 kuntaan. Vuonna 2017 alijäämäisiä kuntia oli 23. Yli 500 euroa kertynyttä alijäämää on 8 kunnalla.

KUNTAYHTYMIEN VUOSIKATE

590 milj. €
(heikkeni n. 80 milj. €)

TILIKAUDEN TULOS

27 milj. €
(heikkeni n. 50 milj. €)

NETTOINVESTOINNIT

1,04 mrd. €
(vähennystä n. 15 milj. €)

LAINAKANTA

3,88 mrd. €
(kasvua n. 415 milj. €)

Kuntayhtymien vuosikate heikkeni yli 10 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna. Muutos johtui ennen kaikkea toimintamenojen suuresta kasvusta, jota toimintatuottojen kasvu ei riittänyt kattamaan. Tästä johtuen kuntayhtymien toimintakate heikkeni 670 milj. euroon. Tilikauden tulos oli negatiivinen 52 kuntayhtymällä, joiden yhteenlaskettu tilikauden tulos oli lähes -80 milj. euroa.

Kuntayhtymien investoinnit pysyivät edelleen korkealla tasolla, vaikka laskivatkin hieman edellisvuodesta. Kuntayhtymien lainakanta kuitenkin kasvoi yli 400 milj. eurolla.

Kuntayhtymien talouden muutoksia voidaan selittää pääosin sairaanhoitopiirien talouden muutoksilla. Sairaanhoitopiirien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni noin 105 milj. eurolla. Sairaanhoitopiirien tilikauden tulos oli lähes 40 milj. euroa negatiivinen ja oli negatiivinen 10 sairaanhoitopiirillä. Myös kuntayhtymien lainakannan nousu muodostuu valtaosin sairaanhoitopiireistä. Vaikka sairaanhoitopiirien nettoinvestoinnit laskivat 20 milj. euroa yhteensä 740 milj. euroon, niiden lainakanta kasvoi yli 380 milj. eurolla. Lainakannan muutosta selittää pitkään kiivaana jatkunut sairaalarakentaminen.

Alijäämäisten kuntayhtymien ja kuntayhtymien taseen kertyneen alijäämän määrien vähentyminen näyttää nyt pysähtyneen. Vuoden 2018 tilinpäätöstietojen perusteella 19 kuntayhtymällä olisi taseessa kertynyttä alijäämää, yhteensä 51,5 milj. euroa. Alijäämäisiä sairaanhoitopiirejä on kahdeksan, ja niissä yhteenlaskettu kertyneen alijäämän määrä on yli 45 milj. euroa.